

Fabricatis ratibus insequitur illos per lacum Vespasianus: nemine remanente occisi sunt. paucis post diebus intolerabilis fetor ex cadaueribus in terram a mari compulsis insurrexit: ut non solū uictis sed Romanis Miserabilis fuerit: totumq; aerem corripit. CAP. XXXI.

Vespasianus autem pfectis ratibus imposita manu militū quāta in eo q lacu effugerant satis esset una prouehit. Illi autē neq; compulsi ad terrā euadendi facultatē habebant infestis omnibus neq; nauali bello pari conditione pugnandi. Nam & scaphæ parua atq; piraticæ aduersus rates infirmæ erant & cum paucis singuli ueherētur cūctis astantibus Romanis appropinquare metuebant. Verūtamen circum rates nauigando nonnunq; etiam prope accedendo lapidibus Romanos eninus appetebant: aut cōminus etiā irritando seriebant plus autē ipsis utroq; modo nocebat. Nec enim saxis qcq; præter crebros sonitus agebat: quoniam contra septos armis iacebant contiguiq; sagittis eorū afficiebant. Etsi accedere propius ausi fuissent priusquam facerent aliquid patiebant cūq; his nauigiis mergebant. Multos autē uulnera inferre tētantiū qui plus conringi possent alios desiliendo in scaphas Romani gladiis transfigebant. Nonnullos concurrentibus inter se ratibus in medio depræhensos cum nauiculis capiebant. Submersorū autem q capita sustulissent aut sagittis præueniebantur aut ratibus occupabant: & si desperatione compulsi inimicis adnare tentassent: eis uel manus uel capita truncabant: plurimusq; passim ac uarius erat interitus eorum: donec in fugam uersi cæteri terræ appulsi sunt: circūclusis nauiculis suis. Effusi autē multi qdem in ipso lacu tælis configebant: multos uero in terram egressos peremerūt Romani. Mixtū autē sanguine plenūq; cadaueribus cerneret totum lacum. Nullus enim saluus euasit. Acerbus autem secutis diebus odor illam regionem oppressit & facies. Nam litora quidem naufragiis simul plena erant & corporibus tumidis. Calescentes autē ac tabefacti mortui cæli tractū corrumpebant: ut non iudæis solum ille casus miserabilis uideretur: ueq; etiam factoribus ipsis esset inuisus. Iste quidem illius plii naualis exitus fuit. Perierunt cum his q pridem in ciuitate cecidere sex milia & quingenti.

Residet Vespasianus pro tribunali apud Tarichæas quidq; de supstitibus fiendum sit deliberat: tandem quosdam occidit: quosdam donat: quosdam uendit. CAP. XXXII.

T Vespasianus pugna pacta pro tribunali apud Tarichæas residēs aduenā populū ab indigenis fecernebat: q auctor belli extitisse uidebat: & an hi quoq; seruandi essent cum rectoribus deliberabat. Tunc autē affirmantibus eorū liberationem detrimento futurā. nec enim dimissos qescere posse homines: qui & patris carerēt uimq; adhibere ac bellū inferre possent ad quos confugissent Vespasianus salute qdem indignos esse eos cōtraq; seruatores suos nouerat euasuros: sed de eorum mortis qualitate cogitabat. Nam si ibi occiderent nō ppeffuros supplicabat indigenas tot apud se supplices obruncari fideq; interposita deditis uim pigebat afferre. Verum ab amicis superabat: nihil in iudæos cōmitti posse dicētib. quodq; utile esset honesto debere præponere: cum utrunque obtinere non posset. Indubitata igitur concessa licentia solo eos itinere quod Tyberiada duceret exire pmisit. Cūq; illi facile his quæ cuperent credidissent: & quia insum fuerat comitatus: neq; pecuniis suis quicquam metuentes abirent totam quidq; a Tyberiada usq; uiam Romani ne quis euaderet occupauerunt: eosq; in ciuitatem cōclusos mox insecutos Vespasianus omnes in amphitheatro stadio constituit. Et seniores quidem cum imbellibus q mille ducenti erant iussit occidi: iuuenum autē ualidissimos sex milia lectos ad Isthmon Neroni transmisit. Cæterā uero multitudinē. xxx. milia & quadringentos uēdidit: præter alios quos Agrippæ donauerat. Nā his qui ex eius regno essent facere quod uellet ipse pmisit. Verum & istos rex uēdidit. Reliquum tamen uulgus q erat Traconitidæ & Gaulanitæ & Hippeni: pluresq; & Gadaritæ seditiosi & fugitiui: & quibus pro pacis bello conciliarent. Capti sunt autem sexto idus septembris.

¶ De bello iudaico. Liber. iiii. incipit.

¶ Excisis Iotapatis reliqui iudæi se dederunt Romanis præter quædam castella & ciuitates: quarum noīa ponunt & eorū conditio lacum quædam Gamala occupant intrantes Romani: domos hostiū testa oīa circūdant: ex quo multi Romani mortui recedereq; coacti sunt. CAP. I.

Q Vicūq; autem iudæi Iotapatis excisis a Romanis defecerant: hi se ad eos postq; Tarichæatæ superati sūt applicabant: omniaq; Romani castella & ciuitates cœperant: præter Giscala & qui montem Itabyrium occupant. Cum his autem rebellaret Gamala ciuitas contra Tarichæas posita supra lacū quæ ad fines pertinebant Agrippæ: itemq; Sogane & Seleucia. Et he quidem Gaulanidis regiones erant ambæ. Sogane superioris partis cui nomen est Gaulana & inferioris Gamala. Seleucia uero ad lacum Semechonitidem. xxx. latum & .lx. stadiis longum. paludesq; suas ad daphnem usq; tendentem. Quæ regio cum alias sit delitiosa: tamen fontes habet qui minorem quem sic appellant iordanem halantes sub aureo Bouis templo in maiorem deducunt. Soganem quidem ac Seleuciam colentes in principio defectiōis Agrippæ

pa sibi foedere sociauerat Gamala uero ei non cedebat freta locorum difficultate amplius quam Iotapata iugum naq; asperum ex alto monte deductum mediam ceruicem erigit: & ubi supeminet in longitudinem tendit: tantum contra decliue quantum a tergo ut cameli similitudinem praferat: ut nomen etiam duxit nisi q; expressam uocabuli significationem indigenae seruare non possunt. Et a fronte quidem ac lateribus in ualles inuias scinditur. Post uero quam de monte pendet paululum difficultate refugit. Verum & hanc partem per obliquum excisa fossa indigenae deuiam fecerat. Dominus autem crebrae & uicissim per prona erant aedificatae: & nimio praecipitio casuro similes. Ciuitas intra se decurrebat in meridiem urgens Australis uero collis immensa aeditus altitudine usum arcis sine muro ciuitati praebat: rupesq; superior ad profundam pertinens uallem. Fons autem intra muros erat in quem oppidum desinebat. Quamuis autem natura non expugnabilis esse ciuitas: tamen etiam Iosepus cum murorum eam ambitu cingeret fossis & cuniculis reddidit fortiorem. Eius autem habitatores natura quidem loci confidentiores erant quam Iotapateni sed multo pauciores minusq; pugnatore situsq; freti difficultate plures esse hostibus putabant. Nam plena erat ciuitas: multisque in eam q; esset tutissima confugientibus. Vnde ab Agrippa quoque praemissis ad obsidionem per menses septem restitere. Vespasianus autem profectus ex amathunte ubi pro Tyberiae posuerat castra: Amathus autem si quis nomen interpretatur aquae calidae uocantur ibi enim eiusmodi fons est sanandis corporum uitiiis idoneus: Gamala peruenit: & totam quidem ciuitatem ita: ut diximus: positam custodia circumuallare nequibat. Qua uero fieri posset excubias collocauit monte q; occupat superiorem. In quo milites castris ita ut assoler & muro circumdatis opus aggerum postremo aggrediuntur. Et aperte quidem orientis summo supra ciuitatem loco turris erat: ubi & quinta-decima legio necnon & quinta contra mediam ciuitatem operabantur: fossas autem decima repleuit & ualles: & inter haec Agrippam regem cum accessisset ad muros eorumque defensoribus de traditione loqui tentaret: fundibulorum quidam ad dextrum cubitum lapide percutit. Et ille quidem propterea familiaribus suis circumseptus est Romanos autem ira simul ob regem suiq; metus ad obsidionem protinus incitauit nullum Iudaeos crudelitatis modum in alienigenas atque hostes praetermissum ire credentes: qui circa gentile suum & eorum quae ipsis conducerent suasorem tam imanes fuissent. Aggeribus autem manus multitudine operisq; consuetudine cito perfectis machinas applicabant. Chares autem & Iosepus: naq; ipsi erant oppidanorum potentissimi: armatos quidem licet metu percussos ordinauere: & quae non diu obsidionem posse sustinere arbitrabant quibus aquae itaq; alia usui necessaria non sufficerent: adhortati tamen eos ad moenia produxerunt. Et paulisper quidem machinis aduenientibus repugnarunt. Balistis autem tormentisq; percussi in oppidum recesserunt. Itaq; Romani tribus ex locis aggressi murum arietibus quatunt & qua deiectus fuerat infusi magno cum armorum strepitu ac turbarum sonitu ipsi quoq; insup ululantes cum oppidanis confligebat. Illi autem ad primos aditus interim pertinaces Romanis ne ultra progredierentur obstabant. Carenum uero multitudinis superati undiq; ad excelsa ciuitatis loca fugiunt. Deinde reuertentes instantibus sibi hostibus incumbunt: eosq; impingendo per decliua locorum difficultate & angustia depressos interficiebant. Romani autem cum neq; a uertice imminetibus repugnare: neq; in partem aliquam euadere possent pronos eos urgentibus sociis in domos hostium plano contiguas refugiebant. Sed repletae labebant q; pondus sustinere non poterant. Vnaq; deiecta multa inferiores: item ille alias deturbabant. Ea res plurimos Romanorum morte consumpsit. Incerti enim quid facerent quamuis subsidere testa uiderent: tamen eo conuolabant atq; ita multi quidem ruinis opprimebantur. Non pauci uero subterfugientes parte corporis occupabant: Plurimi autem puluere suffocati moriebant. Sed ea Gamalenses p se fieri existimabant: propriaq; incommoda negligentes magis instabant: hostesq; intacta sua labentes sustentando compellebant. Qui uero per angustos uiarum cliuos cecidissent: eos telis desuper missis interficiebant. Et ruinae quidem lapidum copiam ferrum uero mortui hostes eis dabant. Cesorum enim gladios auferentes his contra semineces utebantur: multis iam percumbentibus testis semet proiciendo moriebantur: tergaq; dantibus ne fuga quidem facilis erat. Viarum nanque ignorantia & caligine pulueris alius alium non agnoscens pererrabant & circa se sternebantur. Sed illi quidem uis reperto exitu ab oppido recesserunt.

Vespasianus cum paucis reliquit: his uero oppugnantibus resistit uidentes eius animu: quasi diuinum reputantes impetum remittunt ipse uero exiit castrum. CAP. II.

Vespasianus autem qui laborantibus semper iterfuit: sae uissimo dolore percussus cum super militem ruere ciuitatem uideret: propriae tuitionis oblitus clam paulatim superiore oppido locum prendit: ibiq; inter media picula cum paucis oino relinquit. Nec enim aderat tunc eius filius Titus ad Mutianum pridem in Syria missus. Et dare quidem terga neq; tutu neq; honestum sibi putabat. Regem at quas ab adolescentia gesserat ac propriae uirtutis memoria quasi deo repletus socios qui cum ipso erant condensari iubet affluentemq; hostium uim tamdiu in uertice sustinuit nec hominum nec telorum multitudinem reformidans donec eius animi obstinationem hostes diuinam esse reputantes impetum remiserunt. Illis autem iam infirmius oppugnantibus ipse pedem referens non prius terga ostendit quam extra muros egressus est. Plurimi quidem Romani milites in ea pugna

ceciderunt & inter eos Ebutius decadarchus non eo tamen prælio quo perit: sed ubique antea fortissimus comprobatus quique plurimis malis Iudæos affecisset. In ea pugna Gallus quidam nomine Tarachus cum .x. militibus in quadam domo latuit. Eius autem habitatoribus dum cenarent quod in Romanos fuisset consilium populi inter se fabulantibus & ipse Syrus erat. & hi quos secum habebat: nonne illos aggreditur: omnibusque mactatis ad Romanos saluus cum militibus euadit.

Vespasianus ad Romanos ueniens uisis aduersis casibus Romanos consolatur: hortaturque ad ulciscendos hostes Gamalenses quantum profunt resistant. CAP. III.

Vespasianus autem in cære exercitum aduersis casibus uidens: quod nullam interim tantam expecti fuerant cladem: huiusque rei magis eos pudere quam solam ducem in periculis reliquissent consolandos putabat. De se quidem nihil dicens ne quem uel initio culpasse uideretur. Oportere autem inquiens quæ communia essent fortiter ferre naturam belli cogitantes: quod nusquam eueniat sine cruore uictoria: iterumque habeat fortuna regressum. Multis tunc Iudæorum milibus interfectis exiguam per his stipem se pependisse fortunam. Atque ut iactantiū esset nimis secundis rebus insolens: ita esse ignauorum in offensionibus trepidare. Velox. n. esset in utrumque mutatio: & ille uir fortis. s. maneat cuius sobrius erit & animus in rebus quoque infortunatis gestis ut idem habeatur rectis consiliis peccata restituens: quæque ea que nunc acciderunt neque mollitia uestra neque Iudæorum uirtus efficit. Nam & illis pugnae melioris & nobis deterioris causa fuit difficultas locorum. Qua in re nimis quæ reprehenderit alacritatis uestræ temeritate. Nam cum hostes in excelsiori loco refugissent manus continere debuistis: neque summo uertice constituta sequi pericula: sed capta inferiori ciuitate: paulatim eos que refugerant ad tutiorem uobis & stabilem pugnam reuocare. Nunc autem immoderata festinatione uicendi quæ id incaute fieret non curastis. Inconsultus autem & furibundus impetus belli a Romanis alienus est: qui cuncta ordine pericula proficimus: barbarisque conueniens & quo Iudæi maxime possident. Oportet igitur nos ad propria uirtute accurrere atque indignitati offensionis irasci potius quam morere. Optimum autem quod de sua manu solatiū quærat. Ita enim fiet ut & amissos ulciscamur: & in eos a quibus perempti sunt uindictam. Ipse autem ita ut nunc feci experiar: atque nos pugnandi prius ad bella pergere & nouissimus inde discedere. Ille quidem his dictis recreauit exercitum. At Gamalenses bene gesta re paulisper animos erexerunt: quæ nulla ratione magnificeque puenerat. Mox autem reputantes ablata sibi esse foederis spem: quodque minime posset effugere: iam. n. uictus eos defecerat: uehementer dolebant animosque remiserant. Nec tamen quatenus ualebant salutem suam negligebant: sed tam disturbatas partes muri qui erant fortissimi quam integras cæteri amplexi custodiebant. Romanis autem constructibus aggeres iterumque tentantibus irruptione multi ex ciuitate per ualles deuias que nulli custodes erant & per cloacas diffugiebant. Eos qui metu ne caperentur ibi remanerent inopia consumebat. Solam autem undique alimenta qui pugnare possent congeriebant. Sed illi quidem in huiusmodi cladibus perdurabant.

Vespasianus quosdam qui Itabyrium montem occupauerant inuadit ad eos mittit Placidum qui eos hortetur ad pacem: sed illis remittentibus: Placidus congregitorum fingens fugam: aduersus illos reuertitur multos occidit: multi confugiunt Hierosolymam: reliqui montem placido tradunt. CAP. IIII.

Vespasianus autem inter curas obsidionis subsidium opus aggreditur aduersus eos qui montem Itabyrium occupauerant inter campum magnum & Scythopolim situm: cuius altitudo quidem xxx. stadiis confurgens septentrionali tractu inaccessa est. In uertice autem uiginti stadiorum planities patet tota muro circumdata. Hunc autem totum ambitum quadraginta diebus edificauerat Iosephus: & alias ei materias & aquas suggerentibus locis inferioribus. Solam. n. incolæ pluuiam habebant. Magnam igitur in eo multitudine congregata Vespasianus Placidum cum sexcentis equitibus dirigit. Huic autem subeundi quidem montis ratio nulla erat. Multos autem foederis ac ueniam spe hortabatur ad pacem: & descendebant ad eum: ipsi quoque insidias molientes. Nam & Placidus eo studio mitissime cum his loquebatur ut eos in planitie caperet: illi tanquam dictis obediens ad eum ueniebant ut incautum aggredierentur. Vicit autem astutia Placidi. Cæpto enim a Iudæis prælio assimulat fugam: & postquam insequentes ad magnam partem campi bellum exiit: reflectit in eos equitum manus plurimisque in terga uersis aliquos interfecit. Semotam uero multitudinem cæteram ab ascensu coercet. Itaque alii Itabyrio relicto in Hierosolymam refugiebant. Indigenam autem fide accepta que eis aqua defecerat & se & montem Placido tradiderunt.

In Gamala tres milites nocte turrim effodiunt: decidit turris magno sonitu: omnes perturbati fugiebant quos Romani trucidabant: Titus urbem inuadit: occidit multos: multi in arcem confugiunt: ita ut cruor effusus totum oppidum diluat. CAP. V.

Pud Gamalam uero degentiū audacissimi quique dispersi latebant. Imbelles autem fame corrumpebantur. At uero pugnantium manus obsidionem sustinebat donec euenit secundo & uigesimo die mensis octobris: ut tres ex quinta legione milites circa matutinas uigilias aditis simam per cæteris turri que in sua parte fuerat subiret: eaque occulte suffoderent cum appositi ei custodes neque aduersus eos: nox. n. erat: nec postquam adiere sensissent: idem milites cauendo ne strepitus fieret quique saxis durissimis euolutis resiliunt. Subitoque cum magno sonitu decidit: unaque custodes precipi

tant. At uero qui p alias custodias erant pturbati fugiebāt multos euadere ausos pemere Romani. Inter quos ēt Iosepū super dirutam muri partem quidā iaculo percussum interfecit. Intus autem ciuitatem degentibus sono concussis multus erat pauor atq; discursus tanquā omnes essent hostes ingressi. Tunc Chares agrotus & iacens defecit, cum timoris magnitudo morborum eius plurimum iuuisset ad mortem. Romani autem tunc temporis peccati memores usq; ad uigesimam & tertiam diem supradicti mensis oppidum non sunt ingressi. Titus autē aderat indignatione uulneris quod Romanos se absente perculerat ducentes equitibus prāter pedites lectis ociose ciuitatem introiuit. Eoq; prātergresso uigiles quidem ubi senserunt ad arma properabant. Cognito autem intus consti tuto eius ingressu: alii raptis liberis trahentes etiam coniuges cum ululatu & exclamationibus in arcem refugiebant: alii Tito occurrentes sine intermissione trucidabantur. Qui uero prohibiti essent in arcem recurrere: nescii quid facerent Romanorum prāsidii incidabant. Vbiq; autem infinitus morientium gemitus: perq; prona loca effusus cruor totum oppidum diluebat.

Vespasianus ducit totum exercitum ad uerticem montis quo confugerant qui supererant: eos capit: sed quinq; milia ex his de uertice se prācipitarunt: per Romanos quattuor milia perempta: solū duā mulieres saluā facte sunt.

CAP. VI.

N eos qui arcem occupauerant omnem Vespasianus inducit exercitum. Erat autem saxo i
sus & accessu difficillimus uertex in immensam aeditus: & undiq; circum hostium multitudine prāceps. Vnde Romanos ad se adeuntes: alios tælis & prāterea saxi deuolutis ulciscabantur Iudæi cum ipsos excelso loco positos nullæ sagitræ contingerent. Verum

ad eorum interitum diuino munere quidam turbo exoritur Romanorum quidem tæla in eos ferēs ipsorum autem a Romanis pellens & obliqua traducens ut neq; in prāruptis consistere propter uiolentiam flatus possent cum nihil esset immobile: neq; hostes ad se accedētes uidere. Itaq; supergressi Romani eos circumueniunt: & alios quidē repugantes ante capiebant. In omnes autem uehementius scæuiebant illorum memoria: quos in primo congressu perdiderant. Multi autem undiq; circumclusi desperatione saluti filios & coniuges & semetipsos in uallem prācipites dabant quæ sub arce in profundum patebat. Euenit autem ut ipsorum in se qui capti fuerant immanitate lenior existeret iracundia Romanorum. Ab his enim quattuor milia perempta sunt. Qui uero se prācipitauerunt quinq; milia sunt reperti. Neq; quisquam prāter duas mulieres saluus euasit: quæ sororis erant Philippi filia: qui Philippus Ioacimo genitus esset insigni uiro & qui sub Agrippa rege Strataches fuerat. Seruatae sunt autem q; excidii tempore Romanorū impetum latuere. Nec enim uel infantibus peccere quorū multos singuli raptos ex arce piiciebant. Gamala qdem hoc mō excisa ē tertio & uigesimo die mensis octobris: quæ. xx. & primo die mensis septembris coeperat rebellare.

Mittit Titus ad Giscala oppidū Galilææ qd restabat indomitū: Vespasian⁹ ad recreādos alios Cæsarea regredit: qd restabat mō Hierosolymis occupāda: Tit⁹ Giscalēos hortat ut se dedāt sine armis: appropiāt portis: illi aptis iāuis clamāt ipm libatorē: mūt oppidū sicq; tota Galilæa libata ē. CA. VII.

Amq; solū Giscala municipiū Galilææ restabat idomitū: cuius multitudo pacis studio tenebat: q; erāt pleriq; agricolæ spēq; suā semp in fructibus collocauerāt. Non parue autē manus latrociniali pmixtiōe corrupti erāt quo morbo ēt nōnulli ciuū laborabant. Hos autē ad defectionē ipellebat Leni cuiusdā filius Ioānes hō ueneficus & fallax: uariisq; moribus & imoderata spere prōptus: miroq; modo q; spasset efficiēs atq; oibus iā cognitus quod affectandæ sibi potentiaē cā bellū armaret. Huic apud Giscala seditiosorū turba pebat: quorū causa populus ēt legatos fortasse de traditione missurus Romanorū tamē cōgressum ī pte belli p̄stolabat. Et Vespasianus contra hos qdē Titū cum eq̄tibus mille decimā uero legionē circa Sythopolim mittit: cū reliqs at duabus Cæsaream ipse ingreditur: dandā his ex labore cōtinuo regem putas ex ciuitatū copiis eorūq; corpora: itēq; aios ad futura certamina existimās esse refouēdos. Nec. n. exiguū sibi laborem suscepisse de Hierosolymis p̄uidebat q; & regalis esset ciuitas: & cunctæ nationi p̄staret. His at qui ex bello fugissent in eā cōfluentib⁹ ēt naturalis munitio: itemq; muroꝝ eius cōstructio non minimā ei sollicitudinē cōparabat: cū uiroꝝ spiritū & audaciā & sine muris inexpugnabilē esse cogitaret: ob eāq; rem milites uelut Athletas ante certamina oportere curari. Tito autē Giscala: equitando. n. ad eam accesserat aggressione capi facilis uidebatur. Sciēs tamē q; ea ui capta passim a militibus populus absumeret. Nanq; satiatus erat ipse iam cædibus miserans multitudinē etiam sine ullo discrimine cum nocentibus intereuntē: pactione magis subigere ciuitatē uolebat. Itaq; plenis hoīum muris: quorū pleriq; pditæ factionis erāt mirari se ait quonam freti consilio cunctis iam ciuitatibus captis illi soli Romanorū arma operirentur: cū uiderēt multo quidē munitiora oppida uno impetu fuisse submersa: securos at fortunis suis potiri qui Romanorū dextris credidissent. Quas quidē ēt nunc illis ait se porrigere. neq; ob insolentiam succensere: quia spē libertatis ignoscendam putaret. Non tamen ēt si quis impossibilia uellet perseueraret. Quod si dictis humanissimis non paruisset fidē dextris habuissent expertū iri arma crudelia iam cognituros esse moenia sua ludū fore machinis Romanorum: q; confidentes soli sese ostentarent arrogantes esse capturos. His dictis populariū quidē neminē non

quidem respondere: sed ne ad murum quidem licuit ascendere: quia totum latrones praeuenerant & custodes erant portis appositi ne quis uel ad foedus prodiret: uel equitū quēquam in ciuitate reciperet. Ioannes autē & ipsi complecti conditiones ait ita aut persuasurū aut necessitatem belli renitētibus adhibiturum. Illum tunc diē iudaeorū legi oportere concedi: quoniam sicut arma mouere: ita ē de pace conuenire nephas esse putaretur. Nam & Romanos scire quod ab omni cessarent opere dieque septem circuitu. Quam si temerassent non minus coetus quā qui agerent piaculū commissuros: ipsūque Titū nullum sibi ex mora stipendiū formidandum. quod enim unius noctis spaciū praefer fugae cōsiliū coeperit praesertim cū id obseruare circūsedenti nemo prohibeat. sibi autē magnum esse lucrum nulla in re despicere patrios mores. Et illum decere qui pacem non sperantibus indulgent: legē quoque seruare seruatis. His Titum Ioannes fallere conabatur: non tantum pro septimi diei religione quā tum pro sua salute sollicitus. Verebatur ne statim capta ciuitate solus destitueretur: qui totam in nocte ac fuga uitae spem collocasset. Verum profecto dei nutu in excidium Hierosolymorum Ioannem saluum esse cupientis factum est: ut non solum indutiaram causationem Titus admitteret: uerum etiam in superiori parte ab oppido castra poneret ad Cydissa qui mediteraneus est Tyriorum uicus ualidissimus Galilaeis semper exosus. Nocte autem Ioannes cum nullas Romanorum excubias circa oppidum uideret arrepto tempore non solum his quos circa se habebat armatos: sed etiam senioribus plurimis cum familiis abductis in Hierosolymam fugiebat. Sed usque ad uigesimum quidem stadium fieri posse uidebantur: ut mulieres ac pueros aliamque multitudinem secum duceret homo quem captiuitatis itemque salutis metus urgeret. Ultra uero procedente eo relinquebatur & oriebatur atrox remanentium fletus. Quanto enim quisque procul a suis aberat: tanto priorum se hostibus credebatur. Iamque affore qui se caperent existimantes necessario pauitabant: & ad crepitum quem ipsorum cursus faciebat assidue respectabant: uelut instantibus quos fugissent: multique simul ruebant & circa uiam plurimos certamen praecedentium conterebant. Miserabile autem sceminarum & infantium erat excidium. Aut si quam iactare uocem: nonnullae uiros aut propinquos ut se operirentur orabant. Sed ioannis exhortatio superabat ut seipos seruarent in clamantis eorum confugerent. unde remanentibus etiam si raperentur poenas a Romanis peterent. Multitudo quidem eorum qui fugerant ut cuique uirium fuit cito dispersa est. Luce uero Titus ad muros aderat scederis causa. populus autem portis ei patefactis cum coniugibus adeuntes tanquam benemeritos: & qui custodia ciuitatem liberasset laudibus praedicabant. Simulque ioannis fugam significantes ut & sibi parceret obsecrabant & eos qui nouarum rerum cupidi reliqui superessent ulcisceretur: ille autē precibus populi postulatus equitum partem ut Ioannem persequeretur dirigit. Sed eum quidem occupare nequiuerunt: quod antequam uenerant in Hierosolymam sese receperat. Vna uero fugientes prope ad duo milia perimunt: mulieres ac pueros paulominus quam tria milia circumactos reducunt. Titus autem indigne ferebat non statim a Ioanne poenas fraudis exactas. Iratos uero animo satis esse quod spe deciderat ad solatium putans captiuorum & qui trucidati fuerant multitudinem in oppidum cum fauore ingreditur: iussisque militibus minimam muri partem iure possessionis abrum pere minitendo magis quam puniendo reprimebat turbatae ciuitatis auctores. multos enim propter odia domestica uel proprias inimicicias delatores innocentiae fore credebatur: si dignos poena discerneret: melius noxium relinqueret metu suspensum: quam immeritum quenquam cum eo perdere gratus existimabat. illum enim fortassis modestiorem futurum: uel metu supplicii: uel quod erubesceret praeteritorum criminum uenia: sine causa uero morientium poena nullo modo corrigi posse. Praesidiis tunc ciuitatem circūdedit: quae tam nouarum rerum studiosos compefcerent quā pro pace sentientes quod sibi relicta erat maiore fiducia firmarent. Galilaea quidem tota postquam multo sudore Romanos exercuit hoc modo subacta est.

Ex aduentu Ioannis in Hierosolymam totus populus effusus percunctatur quid agant Romani: significato excidio Giscalon: timor eos inuadit immensus: hortatur Ioannes Hierosolymas ad bellum senes timebant excidium urbis ex hac re: oriuntur multae praedationes & latrocinia in urbe contra multos fingebantur uaria in eorum perniciem: phana conculcantur: fitque maxima controuersia aduersus istos: fit bellum inter hos inuasores & populū: horum causa erat ioannes qui simulabat amorem: res tamen & consilia populi aliis nocte aperiebat hic iurat fidem amicitiam: fit legatus populi ad Zelotas.

CAP. VIII.

Pud Hierosolymam uero ad Ioannis introitum omnis populus erat effusus: & circa singulos qui una confugerent numerosa turba collecti: quos fines cladis experti essent percontabantur: illorum autem feruens anhelitus necessitatem significabat. Verum tunc in malis quoque sibi arrogabant. Non Romanorum uim fuisse dicentes sed sponte uenisse: ut cum his ex cautiore loco pugnarent. Inconsultorum enim atque inutilium esse hominum incaute pro Giscalis & inualidis municipiis periclitari: cum arma uigoremque oporteat pro metropoli suscipere atque seruare: significando tamen excidium Giscalorum etiam quam dicebant honestam discessionem suam ut primi fugam esse intelligerent prodiderunt. Auditis autem quae captiui pertulere non mediocri populū perturbatio tenuit: magnumque id esse argumentum

proprii reputabant excidii. At Ioānes qui eorum quos reliquerat causa minus erubescerebat: singulos aut circuniens spe ad bellum incitabat: infirmitate Romanorum afferens: propriamque uirtutem extol-
 lens: & imperatorum ea cauillatione infirmitatem decipiens: & etiam si poenas sumerent: nunquam Hiero-
 solymorum mox transgredere Romanis: qui pro Galilaeorum uicis tanta mala pertulissent atque in eorum
 muris machinas contriuisent. His eius dictis magna quidem corrumpebat iuuenum manus. Prudentior
 autem atque senior nemo erat qui non futura prospiciens uelut iam perditam ciuitatem lugeret. Et popu-
 lus quidem in ea confusione tunc erat. At uero per territorium manus agrestium ante seditionem quam Hieroso-
 lymis orta est discordare iam coeperat. Titus. n. a Giscalis Caesarea. Vespasianus autem a Caesarea Iamnia
 & Azotum profectus utrumque subegit: impositisque illis praesidiis reuertebatur: maximam ducens eorum multitudinem
 qui se foedere sociauerant. Singulas autem ciuitates tumultus bellumque intestinum exagitabat quantumque a
 Romanis respirassent in ipsos manus uertebant: cum inter amatores belli ac pacis cupidos esset scaua
 contentio dudumque concordium pertinacia primo intra domos accedere. Deinde inter se amicissimi po-
 puli diffiderent: & ad similia uolentes quisque conueniens aperte iam coacto multitudine rebellaret. Ita-
 que dissensiones quidem apud omnes erant. nouitatis autem armorumque cupientes senibus ac sobriis iuuentute at-
 que audacia praestabant. Primo autem indigenarum singuli praedari coeperunt. Deinde ex composito confertis cu-
 neis per territorium latrocinantibus: ut quod ad crudelitatem atque iniustitiam spectat nihil a Romanis genti-
 les abessent: atque ab ipsis qui uastabant illatum a Romanis excidium leuius uideret. Ciuitatum uero custo-
 des partim quia defatigare pigeret: partim odio nationis aut nulli aut minimi erant male affectos au-
 xilio: donec rapinae societate undique congregatim collegiorum latrocinantium principes atque in agmen
 conflati Hierosolymas irrumpunt. Quae ciuitas a nullo regebat: & more primo gentiles omnes sine ob-
 seruatione recipiebat: tunc praecipue existimantibus uniuersos qui superinflueret adiuuamento & beniuo-
 lentia uenire. Quae quidem res est sine dissensione ciuitatem postea pessumdedit: eo quod iners & inutilis mul-
 tudo quae pugnacibus sufficere potuissent alimenta consumpsit. Hisque praeter bellum etiam seditionem fa-
 meque comparauit: aliique latrones ex agris eo transgressi ac multo scauiores quos intus inuenere so-
 ciatum nullum atrox facinus intermittebant. Nec enim rapinis & expoliationibus metiebantur audaciam:
 sed usque ad caedes ruinae fiebant non clam neque per noctem aut quoslibet homines uere luce palam nobilif-
 simos quosque ad oriendo. Nam primum Antipater regii generis uir & adeo potentissimum ciuium ut est
 publicos thesauros fidei suae praemissos haberet comprehensum custodiae tradiderunt. Post hunc est Lenia
 quaedam insignis uirum & Sophan filium Ragueli regalis similiter utrumque familiae omnesque praeterea qui
 praetoriorum praestare aliis uidebantur. Grauis autem metus populum possidebat: & uelut occupata ciuita-
 te salutem propriam quisque curabat. illi autem clausorum uinculis non fuere contenti: neque tutum arbitra-
 tare ac per hoc ad ulciscendum esse idoneos & praeterea rebellaturum fortasse populum iniquitate commotum.
 Decreto igitur eos occidi mittunt quaedam de suo numero Ioannem ad caedes promptissimum: qui lin-
 gua patria Dorcadis filius dicebatur: eumque alii decem armati gladiis secuti ad carceres: ibi quos reperissent
 interficiunt. Fingebant autem huius immanissimi sceleris causam cum Romanis eos de traditione ciui-
 tatis collocatos fuisse: comissisque libertatis praeditores interemisse dicebant: praesens ut audacia sua tanquam serua-
 tores ciuitatis ac bene de ea meriti gloriarentur. Euenit autem populum quidem ad haec humilitatis ac
 formidinis illos uero insolentiae praegradi: ut in eorum esset arbitrio etiam pontificum designatio. Denique
 familiis abrogatis unde per successionem pontifices creabantur: incognitos atque ignobiles constituebant:
 ut impiorum facinororum socios haberent. Nam qui supra meritum summos honores adepti erant his obedie-
 bant necessario qui sibi eos praestiterant quoniam & dignitate praeditos uariis machinis fictisque sermoni-
 bus committebant oportunitate ex eorum qui se prohibere poterant contentione captantes: donec ho-
 minum persecutione faciatum indiuitiam contumelias transfulerunt: pedibusque pollutis in sanctum locum
 introire coeperunt. Iamque populo contra eos concitato namque auctor erat Ananus a quo maximus po-
 tificum itemque sapientissimus & qui fortassis ciuitatem conseruasset si insidiatorum manus potuisset effu-
 gere illi templum dei aduersus populi turbam castellum ac praefugium sibi fecere: quod per domicilio habe-
 bant tyrannidis. Acerbis autem admiscebat etiam cauillatio: quae praeter caeteris eorum factis erat dolori.
 Tentando enim quanto metu populus teneretur suasque uires explorando sorte pontifices creare cona-
 ti sunt: cum his: ut diximus: ex familiis successio deberetur. Huic autem fraudi mos antiquitus obtende-
 batur. Nam & solum sorte pontificatum deferri solitum fuisse dicebant. re autem uera lege de genere erat
 abrogatio firmatus atque his ad potentiam quae sibi designandorum magistratum licentiam compararet.
 Itaque una sacratumque tribuum accita quae Eniacin appellatur pontificem sortiebant: casusque locus exiit ho-
 mini per quem maxime eorum iniquitas demonstrata est Phannias quidam filius Samueli ex uico Aphtha
 non solum non ex pontificibus ortus: sed aperte quid esset pontificatus per rusticitatem penitus nescie-
 te. Denique inuitum eum rure abstractum ut in scaena fieri solet: aliena ornauere persona: indutumque sacra-
 ueste quid facere deberet subito instituebant: ludumque & iocum esse tantum nefas arbitrabantur. Caeter-
 ri quidem sacerdotes procul spectante ludibrio legem haberi lachrymas uix tenebant: honoresque sacro-
 ram solui grauiter ingemebant. Populus tamen hanc eorum audaciam non tulit sed omnes quasi ad depo-
 nendam tyrannidem animos intenderant. Nam qui praestare caeteris uidebantur Gorion Iosephi filius

& Symeon Gamalieli tam singulos circueuntes quam simul uniuersos in cōtionibus hortabantur: quo tandem aliquando libertatis corruptores ultum irent: sanctumque locum hoibus sceleratis purgare pperarent. Pontifices etiam probatissimi Gamala quidē filius Iesus aut ananus Anani populū frequēter in cōtionibus exprobrando eius segnitie contra Zelotas excitauerunt. Ita. n. seipsi uocabant: uti bonarū professionum æmuli: ac nō qui pessimam facinorū immanitatē superassent. Itaque in cōtionē populo congregato: cunctisque indignantibus occupationes sanctoꝝ itemque rapinas & cædes: nondū autem promptis ad ulciscendum propterea quod inexpugnabiles. id enim ueꝛe erat Zelotæ putabantur: stans inter eos medius Ananus & ad legem crebro respectans cū lachrymis opplesset oculos. Magis ait mihi mori satis est anteq̄ dei domicilium uideam tantis refertū doloribus atque in accessis & sancta loca sceleratoꝝ pedibus frequentari. Veꝛe sacerdotali ueste amictus & sanctissimū uenerabilium noīum ferens uiuo: atque animæ amore teneor ne pro senectute quidē mea mortem sustinens gloriosam: igitur solus ibo: & tanquā in solitudine aīam meam solam dabo pro deo. Nūquid opus est uiuere in populo clades suas minime sentiente: & apud quos malorum præsentium defensio interiit. Siquidem rapti patimini ac uerberati reticetis: & ne gemitu quidē aperto quisquā prosequi interemptos. O acerbam cōminationē. Quid de tyrannis q̄rar? Nūquid non a nobis nostra potentia nutriti sunt? Nūquid non despectis qui mecū ierant cū adhuc pauci essent. uos dū tacetis plures eos fecistis atque illis armatis quiescentes in uosmetipsos arma uertistis: cū primos eorum conatus oportuisset infringi: quando cognatos cū uitis appetebant. Vos autem negligēdo ad dep̄dationē noxios irritastis: quia uastatis domibus nulla rō ducebat. Itaque iam dominus ipse rapiebat: eiꝛum cum per mediam ciuitatē traheret nemo erat auxilio. Illi autē a nobis p̄ditos etiam uinculis affecere. Nō dico q̄les & quātas sed quod accusatos indēnatos nemo audiuit. Restabat eosdē uidere trucidare. Hoc etiam uidimus uelut e grege brutorū aīalium: quæ p̄cipua ducit hostia ne uocem quidē quisquam emisit: nedū dexteram moueret. Patiemi ergo patiemi etiā sancta conculcari uidētes: Cūque oēs audaciæ gratos nephariis hoibus subieceritis eorū præstantiam reueremini? Nūc. n. p̄fecto ad maiora p̄cederēt: si quid maius quod euerterēt inueniret. Tenetur quidē munitissimus ciuitatis locus: nūc autē phanū appellat arcis arx quædā siue castellū. Tanta igitur contra uos tyrānide munita & inimicis sup̄ uerticē positis. ut uidetis. qd cogitatis? aut quibus sententias applicatis? An Romanos expectatis ut sanctis nostris opulent? Ita quidē se nostræ ciuitatis habēt res: eoꝛum iam calamitatū uentū est: ut misereat nostri et hostis. Non exurgetis o laboriosi respectisque uulneribus uestris quod etiam feras bestias facere uidimus ultū ibitis in hoc qui hos p̄cussere. Nō suas quisque recordabitur clades: & ante oculos positis quæ p̄tulerit ultionē aīos acuetis. Perit apud uos nisi fallor affectionū oīum carissima & maxime naturalis cupiditas libertatis. Seruitutis autem ac dominorum amantes facti sumus tanquā subiugari a maioribus didicerimus. At illi quidem multa & maxima bella ut in libertate uiuerent p̄tulerunt. Nec aut ægyptiorum aut Medorū potentia cessere: dūmodo ne facerent quæ iuberetur. Et quid opus est de maioribus loqui? Hoc ipsum bellum quod cum Romanis nunc gerimus utꝛe cōmode an contra incōmode non palam: qd habet causæ nisi libertatē? Ergo quod dominis totius orbis seruire non patimur: gētiles nostros ferimus tyrānos. Quāq̄ externis obediētes ad fortunam semel adire fecerūt: cuius iniuria uicti sunt. At uero pessimis suorū cedere ignauorū est & cupientium seruiendi. Ad hæc autē quia Romanorū mentio facta est: nō uos celabo quid dū loquor iteruenerit mentem retraxerit. Quod et si ab his capti fuerimus: absit autem dicti huius piculum nihil acerbius experiemur quam isti nos affecere. Quo pacto autem non lachrymis dignum sit illoꝝ quidē in templo donaria cernere? Gētiliū uero spolia qui nobilitatē huius: maxime oīum ciuitatis cōpilauerunt eosque uiros trucidatos uidetis: quibus et illi post uictoriā obtemperassent. Et Romanos quidē nunquā transgredi ausos esse limitē p̄phanorū aut sacratæ quicquid consuetudinis p̄terire. Sanctoꝝ autē abiū quis procul aspectū phorrescere quosdā uero in his locis natos ac sub nostris moribus educatos: & qui iudæi uocarentur inter media sancta deambulare manibus adhuc sui gentilis cæde calentibus. Quis igitur externū bellū metuat ex comparatione domestici: multo nobis æquiores inimicos. nā si proprie rebus sunt aptanda uocabula reperiretur legū quidē conseruatores nobis fuisse Romanos: hostes uero intus habere. Verum hos insidiatores libertatis exitio debere neque facinororū eorū dignū ex cogitari posse supplicium. Certū est idēque oibus uobis & ante orationē meā eē psuasum atque ipsis uos rebus quibus p̄tulistis in eos esse cōmotus. Plarique autē fortasse multitudinē eorū atque audaciam reformidant: & p̄terea quod in loco superiore consistūt. Sed hæc ut uestra negligentia conflata sunt ita nunc magis p̄ficiunt si morabimur. Nā & numerus illoꝝ in dies singulos alitur eo quod nequissimus quisque ad similes p̄fugiat: & audaciā plus accedit: quod nullū adhuc eius ipedimētū interuenit locoꝝ superiore utunt: & quidem cū apparatus his t̄ps demus. Quod si aduersus eos ire cœperimus: humiliores erūt mihi credite: conscientia celsioris loci beneficiū ratio perdet. Fortasse autē dei sp̄reta maiestas in ipsos tæla retorferit suique missilibus consument imperii. Videant nos tantūmodo & deiecti sunt quāque pulchrū est ut etiam si quod piculū immineat pro sacris ianuis moriamur: ac si non pro liberis & cōiugibus: pro deo tamen eiusque sanctis aīas p̄fundamus. Præbebo autē manū atque sniam: & neque cōsiliū uobis ullum deerit ad cautionem: neque me corpori meo parcere uideritis. His Ananus contra Zelo-

eas populum hortabatur: non quidem nesciens iam expugnari nix posse per multitudinem ac iuue-
 tutem animorumque pertinaciam multoque magis propter conscientiam commissorum. Nec enim concessit
 furiosam extremam ueniam his quae perpetrauerant sperabant. Verum tamen quid uis perpeti praestabili-
 us existimans quam in tanta rerum perturbatione tumultum cohibere. Populus autem duci se cla-
 mabat in eos contra quos rogabat: & ad subeunda quisque pericula promptus erat. Sed dum Ananus
 magis idoneos discerneret atque ordinaret ad plium Zelotae cunctis conatibus eius cognitis: certos enim
 qui omnia sibi nuntiarent habebant in pontifice commouent ac modo per cuneos simul uniuersi profili-
 unt neque obuios cuique parcebat. Cito autem & Ananus populum congregauit: multitudine quidem superiore.
 Armis uero constipatis non erant Zelotae inferiores. Alacritas uero quod deerat in utrisque comple-
 bat. Nam & ciues armis iram conceperant fortiores: & qui de templo exierant quam multitudine ma-
 iorem audaciam. Quippe illi quod habitare se in ciuitate minime posse arbitrabant nisi Zelotae exi-
 rent: hi uero nisi uicissent nullum se non subituros esse supplicium. Manus autem conferere pro ducibus
 obediens moribus aforum. Et primo quidem in ciuitate ac pro templo eminens missis lapidibus
 semet inuicem appetebant. Si uero aliqua pars terga uertisset uictores gladiis utebantur. Cunctique plurimi
 fauciantur multae caedes utrobique fiebant. Et populares quidem in domos referebantur a suis zelota-
 rum autem quicumque uulneratus fuisset in templum ascendebat: sacrum humum cruore perfundens: ut
 solo eorum sanguine uiolatam religionem recte quis dixerit. Semp quidem latrones excurrere ingressi-
 bus prauebant. Irati uero populares perficiente quotidie numero suo cum desides increparent quique
 a tergo sequebantur non aperiendo fugientibus uiam inuitos eos repugnare compellerent: uniuersos
 quidem suos in hostes conuertunt. Illis autem qui uim ferre non poterant paulatim ad templum receden-
 tibus irrumpit una cum sociis Ananus. Unde factum est ut eos quae ambitu exteriori caruissent metus
 inuaderet: ideoque in murum interiorum fuga recepti mature ianuas occluderent. Verum Ananus por-
 tis quidem sacris manus afferre non placebat: hostibus quoque desuper tela torquentibus nephas esse
 existimans et si uicisset non lustratum prius populum introducere. Ex omni autem sua multitudine sex se-
 re armatosque milia sortitus custodes eos in porticibus collocat. His autem qui succederent in excubiis
 alios per ordinem ponit. Multi autem honestosque ab optimatibus ad id electi mercede conductos pau-
 peres uice sua praesidiis destinabant. Fit autem his omnibus exiti causa Ioannes: quem ex Giscalis effu-
 gisse praediximus. Is enim dolis plenus & acerbissimam dominationis cupiditatem mente circumferens iadu-
 dum rebus comibus moliebatur insidias. Itaque tunc eadem quae populus sentire se simulans aderat Ana-
 no tam diebus cum proceribus capiendi consilium quam noctibus pagranti custodias: omniaque secreta Ze-
 lotis renunciabat: nullumque populi consilium non priusquam caperetur inimici sciebant eius indicio. Im-
 moderatis uero & Ananum & populi principes placabat obsequiis ne in aliqua suspitione ueniret af-
 fectus. Sed haec eius honorificentia in contrarium uertebatur. Erat enim ex adulationum uarietate su-
 spectior eoque ipso quae etiam non accitus assiduus erat: arcanorum proditor hebebat. Etenim prospicie-
 bat Ananus omnes qui ad se concurrerent intelligere quae Ioannes faceret suspitionem nunciationis ha-
 bebant. Submouere autem illum non erat facile neque possibile quae malitia prauelet ac praeter hoc multo-
 rum non ignobilium qui summis rebus adhibebantur patrocinio succinctus erat. Visum est igitur
 ab eo sacramentum beniuolentiae causa peti: nihilque dubitans & fide populo se seruaturum iurauit:
 & neque factum eius inimicis ullum neque consilium proditorum: unaque deponendis rebellibus & manu &
 uoluntate operam collaturum. Itaque Ananus eiusque socii quoniam iurato crediderunt nulla iam suspi-
 ratione suis eum consiliis adhibebant: moxque ab eis concordiae causa legatus intromittitur ad Zelotas: cu-
 ra namque habebant ne phanum culpa sua pollueretur: ne uel quisquam in eo procuberet iudaeorum. Ille
 autem quasi Zelotis ac non contra pro beniuolentia iurauisset egressus ad eos medius constitit: & saepe
 quidem se illorum causa in magno periculo fuisse dixit: ne quid secretorum ignorarent: quae in eos Ana-
 nus cum sociis cogitasset. Nunc autem ingens cum ipsis omnibus subituro esse discrimen nisi diuinum
 quoddam praesidio fuerit adiumentum nihil enim iam morari Ananum sed persuasisse quidem populo ad
 Vespasianum legatos mittere: ut ad capiendam ciuitatem quam primum uenire properaret. Indixisse autem
 lustrationem postero die ut religione simulata intromissi uel et in praelio manus confererent. Se autem
 non uidere quadiu aut custodias sustinebunt: aut cum tanta manu acie congregiantur. Ad haec ad-
 debat quae ipse dei prouidentia transactionis esset causa legatus. Hac enim spe Ananum his proponere: quae
 nihil suspicantes eos subito aggredere: itaque oportere si quis habendam uitae rationem duceret
 aut custodibus supplicare aut foris quidem praesidium petere. Quos autem si uicti essent ueniae spes foue-
 ret: immemores esse audaciae suae credere: aut simul ac factores poenituerint admissorum: in gratiam
 statim eos qui perpeffi sunt redituros. Sed nocentium quidem saepe inuisam etiam poenitudinem
 fieri. Laesis autem iram in licentiam sauiorem: imminere autem illis ait interfectorum amicos atque cogna-
 ros tantumque populum pro dissolutis legibus ac iudiciis indignatione flagitantem. Vbi etiam si qua
 pars misericordiae fuerit maior eam irascentium turba celabit. Talia quidem uariabat Ioannes terro-
 rem incutiens multitudinis. Externum uero auxilium aperte quidem indicare quod diceret non au-
 debat idumaeos autem significabat. ut autem principes Zelotarum priuatim etiam commoueret: crude-
 litatis Ananum arguebat ipsis eum minitari confirmans.

Mittuntur nuncii ad Idumæos pro auxiliis petendis: eo quod Ananus uellet Romanos introducere: Iesus increpat idumæos & eos qui eos aduocarunt tanquam latrones qui ciuitatem quotidie dissipant: hortatusque eos ut nil acturi sint: uel iudicent quantum sint factiosi homines uel recedant. CAP. IX.

Rat autem Eleazarus Simonis filius: qui etiam præter alios idoneus esse uidebatur & recte consulere: & quæ consulisset efficere: itemque Zacharias filius Phaleci uterque a sacerdotibus genus ducens. Hi præter ceteros etiam priuatis in terminationibus cognitis: quodque Anani factio potentia sibi comparanda cum Romanos accerseret. Nam & hoc Ioannes affinxerat diuque quod agerent dubitabant angusti temporis festinatione conclusi: populum non multo post eos aggredi paratum esse cogitabant. Externi uero subsidii facultatem inuidiam sibi celeritate præreptam prius fore ut omnia paterentur: quod ut auxiliatorum quisque ista cognosceret ad uocari placuit idumæos scriptaque breuiter epistola quod circumuento populo Ananus uellet Romanis metropolim prodere. Ipsi autem pro libertate dissidentes in templo custodirentur: minimique temporis spem salutis sibi promittere. Ac nisi mature subuenirent ipsos quodam Anano atque inimicis: at uero ciuitatem Romanis ilico subiugandam. Et pluraque nuntiis ad rectores idumæorum referenda mandabat. Ad hoc etiam lecti sunt uiri strenui & dicendi peritissimi: & ad persuadendum satis idonei quodque his rebus esset utilius impetum uelocitate præstantes. Nam idumæos confestim perituros certum erat quod turbare cupiens & indomita esset natio: semperque ad motus facilis atque suspensa & reque mutationibus læta: minimisque petentium blanditiis ad bella promptissima & uelut ad festorum quædam sollemnitas sic ad prælia properans. Celeritatem autem nuntii exigebant: ad quam istis nihil deerat alacritatis. Uterque autem Ananias uocabant. Iamque rectores aderant idumæorum: illi autem simul epistola mandatisque attoniti quasi furibundi circūcurrere gentem militiamque denunciare cœperunt. itaque mox & dicto citius multitudo conuenerat: omnesque pro libertate metropoleos arma rapiebant. Congregati autem prope ad uiginti milia cum ducibus quatuor Hierosolymam ueniunt: hoc est Ioanne & Iocobo Sossæ filiis: & præterea Simone Thecui & Phinea Clusoth filiis. Ananum autem profectio legatorum itemque & uigiles eius non latuit: nec non & impetus idumæorum. Hoc non ante cognito portas eis clausit & muris custodes apposuit. Non tamen uisum est bello cum his congregari: sed uerbis eis ante persuadere concordiam. Stans ergo in aduersa turri post Ananum Iesus æuo pontificum longissimus. Cum multæ inquit & uariæ turbæ tenuere ciuitatem in nulla re sic miranda fortuna est: ut in eo quod pessimis etiam inopinata conspirant. Etenim perditissimis hominibus contra nos auxilio uenistis tanta cum alacritate: quanta nec in barbaros aduocante uos metropoli uenire decuisset. Et siquidem uiderem consensionem uestram similem esse horum hominum qui uos rogauerunt: non existimarem impetum capere rationem. Nihil non æque ac more cognatio concordiam firmat. Nunc uero illi si quis eorum singulos explorauerit mille mortibus digni reperirent. Nam ludibria & purgamenta totius rusticæ plebis luxu absumptis patrimoniis suis postquam in uicis & ciuitatibus proximis audaciam exercuere. Postremo in sacra ciuitate clam influxere ut latrones: solique religiosum immanitate polluerunt scelestosque uideas sine metu inter sancta ebrios: & auiditate uentris peremptorum spolia consumens. Vestra uero multitudo armatorumque talis apparatus est: qualem deceret esse: si publico uos consilio metropolis inuitaret: in alienigenas laturos auxilia. Quid igitur hoc esse quis dixerit: nisi pro fortitudine iniuriam: cum pro nequissimis conuenisse integre nationis uestræ arma uideantur conspirare. iam dudum quidem reperire nequeo quidnam fuerit quod uos tam cito commouerit. Nec enim sine magna causa fieri potuisset: ut arma pro latronibus aduersus cognatum populum caperetis quod Romanos audistis & prodicionem. His non quidam uestrum obstrepebant nunc liberande metropoleos causam uenisse dicentes. Unde mirati sumus præter alia noxiorum tale commentum. Viros non naturalis libertatis amatores aliter contra nos efferare non poterant: eoque cum externis hostibus pugnare paratissimos quam si uastata libertatis prodicione mentita. Sed non uos considerare oportet qui uos insimulauerint: siquidem in nos ueritatis ex rebus cõibus: non ex ficto sermone colligere. Quid enim posse nunc demum nos dederimus Romanis cum ab initio licuerit aut ab his non deficere: aut quia defecimus cito uenire in gratiam: priusquam circa nos omnia uastarentur. Namque iam ne uolentibus quidem nobis transactio facilis est: cum & superbos eos effecerit Galilæa sub iugum missa: morteque grauiorem afferat turpitudinem appropinquantes placere quidem quod in me est: pacem morti antepono. Semel autem bello appetitus postquam pugna commissa est: gloriosam mortem uita captiui existimo potiorē. Sed utrum nos populi principes aiunt clam misisse aliquam ad Romanos: an est totum populum communi suffragio. Siquidem nobis dicant quos amicos miserimus: qui serui fuerint prodicionis ministri. Cum iret aliquis depræhensus est. Rediens captus est: litteras nacti sunt. Quemadmodum autem ciuium multitudinem latuerimus: cum quibus omni hora uerfaremur. Paucis etiam atque his inclusis qui de templo ne in ciuitatem quodam prodire possent quo pacto sunt cognita quæ occulte extra ciuitatem fierent? An uero nunc cognouere: quando aulorum poenæ reddendæ sunt. Donec autem sine metu fuere neminem nostrum proditorem suspicabantur. Sin ad populum causam referunt: publicum habuit nempe consilium. Nemo aberat contionis: ideoque manifestior ad uos nuncia huius fama perperasset. Quid autem opus erat legatos mittere cum certa nobis esset de transactioe sententia. Et quis designatus sit dicant. Sed hæc quidem male periturosum & instantes poenas

euitare cupientium causationes sunt. Quin etiam si ciuitatem manentem prodi fors afferret: ideoque ipsos qui nos criminantur: ausuros quoque audaciae unum malum uideretur esse proditio. Vos autem oportet: quia semel cum armis adestis. Primum id quod est iustissimum adiuuare Metropolim: & una nobiscum tyrannos eximere per quos iudicia dissoluta sunt: qui calcatis legibus iura suis gladiis permiscere. Denique nobiles uiros non incusatos ex medio raptos foro primum uinculis cruciarunt. Deinde non uoce neque prece eorum morati neci tradiderunt. Licet autem uobis non belli lege ingressis horum uidere argumentum quae dixi. Desolatas domos rapinis: coniuges in ueste lugubri ac familias peremptorum: & per totam ciuitatem ululatus & fletus. Nullus enim non persecutionem expertus est impiorum. Qui ad hoc insaniam prorupere ut latrocinalem audaciam non solum ex agris atque alienis ciuitatibus in hanc quae & caput & facies est: sed & phanum est ex ciuitate transferrent. Denique hoc sibi & ad excursus & ad profugium elegerunt: isque fiscus illorum est quae in nos comparant & locus toti orbi terrae uenerabilis quique ab uniuersis alienigenis ab extremo limite mundi uenientibus honoratur per has quae apud nos propter naturam sunt bestiae conculcatur. Exutis autem rebus desperatis populo comite populis & ciuitatibus ciuitates gentesque in sua uiscera delectum habere: cum debueritis quod factum esset optimum ac deceret nobiscum nocentes eximere: atque hanc ipsam fallaciam ultimum ire quod auxilio uos aduocare ausi sunt: quos metuere uindices debuissent. Quod si eiusmodi hominum preces reuerendas putatis: attamen licet uobis armis depositis cognatorum habitu introire ciuitatem: medioque inter hostes atque auxiliares suscepto nomine de nostris discordiis iudicare: quaque reputare quid habebunt commodum: cum de manifestis ac tantis criminibus apud uos causam dicturi sunt: quod hominibus non accusatis ne uerbum quidam facere permiscere. Ferant igitur hanc ex uestro aduentu gratiam. Si uero neque nobiscum indignari neque iudicare uultis: tertium restat: ut relictis utrisque partibus nec nostris cladibus insultetis. nec cum insidiatoribus metropoleos maneatis. Nam & si maxime quae nostrum suspicamini Romanis collocutum: obseruare uobis itinera licet: tumque demum rueri Metropolim cum factum aliquid homini patuerit: quale delatum est & in auctores eius si conuicti fuerint uindicare. non enim uos prouenerint hostes iuxta ciuitatem sedibus positus. Sin horum nihil uobis gratum aut mediocre uidetur ne portarum claustra miremini quatenus arma portabitis.

Simon unus ex idumaeis indignatus responderet iratus contra Iesum & pontifices: accusans eos proditores contra alios qui eos uocauerint: dicitque aduersus illos ituros. CAP. X.

Aec quidem Iesus loquebatur. Idumaeorum autem neque multitudo animum appendebat ardens iracundia quae non paratum habuisset introitum proque armis inter se duces indignabantur captiuitate esse existimantes si ea quibusdam iubentibus deposuissent. Vnus autem Simon filius Cathla placato suorum tumultu stans in eo loco unde exaudiri a pontificibus posset non iam mirari se ait: si libertatis propugnatores in templo custodirentur inclusi: cum illi cunctae genti comem clauerint ciuitatem. Et Romanos quidem fortasse coronatis esse portis recipere sint parati. Idumaeos autem ex turribus alloquatur: captaque iubeant pro libertate arma proicere: cognatisque non credentes custodiam ciuitatis: iudices eos discordiarum fieri uellent & alios accusarent quae indenos ciues occiderint: ipsi totam damnant ignominia nationem. Denique urbem omnibus alienigenis religionis causa patentem: nunc domesticis praclusistis. Valde enim contra uos festinabimus & ad gerendum cum gentilibus bellum qui ob hoc adesse properauimus ut uos seruari liberis. Nempe talia uos etiam his quos obsidetis laesere tanquam uerisimiles puto suspensiones in illos quoque colligitis. Deinde qui reip. defensores intus in custodia tenentes genere coniunctissimis gentibus simul uniuersis ciuitatem praclusam tyrannidem praeferre dicitis: cum tam contumeliosis nos iubeatis obtemperare preceptis: nomenque potentiae aliis qui uos tyrannos patiuntur annectitis. Quis cauillationem uestri sermonis tulerit cum res repugnantium uideatur? Etenim uobis etiam nunc idumaeos excludentibus ciuitate namque ipsi nos patriis sacris arcetis: recte quis eos incusauerit qui custodiuntur in templo? Quod cum ausi essent plectere proditores quos uiros nobiles & innocentes pro societate facinoris dictitatis: non a nobis inciperet summaque proditoris membra praeciderint. Sed licet illi molliores quam res posebat inuenti sunt: nos tamen domicilium dei seruiabimus idumaei & pro communi patria propugnabimus tanquam foris irruentes quam intus insidiantes hostes pariter ulciscemur. Hic autem manebimus pro muris armati donec aut uos Romani aspiciendo laborent aut ipsi recuperata libertatis cura mutemini.

Idumaei nocte dolo zelotae apertis portis custodibus dormientibus intrant interficiuntur custodes: insurgit populus idumaei eadem nocte octo milia quingentos interfecerunt: interficiuntur pontifices: quaeritur Iesus cum Anano qui interficiuntur omnibus in sepultis. CAP. XI.

Is dictis idumaeorum quidem multitudo clamore consensit. Iesus autem tristis recessit cum nec idumaeos quicquam sentire moderatu & duplici bello oppugnari ciuitatem uideret. Quippe ne idumaeos tumor & spiritus quiescebat indigne ferentium quae essent ciuitate prohibiti & quae Zelotae uires esse infirmas crediderant erubescerent postquam nihil auxiliari posse uidere iam uenisse poeniteret. Pudor autem nulla re penitus gesta redeundi poenitudinem superabat. Itaque ibidem prope murem temere tabernaculis positus manendum esse statuere. Infinita uero hyems nocte illa uenit

& uolentia cum imbris ortis & crebra fulgura horrendaq; tonitrua concussaq; terræ uasti mugitus: certumq; erat apud omnes hominum exitio mūdi statum esse turbatum neq; paruum quid rege hæc signa protēdere. Vna uero Idumæis & oppidanis erat opinio. His quidem irasci deum militiæ causa existimantibus neq; se posse euadere si aduersus Metropolim arma mouissent. Anano autem eiusq; sociis etiā sine prælio uicisse: deumq; pro se bellum administrare credentibus. Sed, pfecto falsi erant interpretes futuroꝝ & quæ sui passuri essent contra hostes fore diuinabant. Vex Idumæi ceteruatim ante densatis corporibus inuicem se defendebant scutis contextis, pfecti capita minus pluuia lædebant. Zelotæ autem magis illoꝝ q̄ suo periculo cruciabant. Collectiq; deliberabant: si quā reperire subsidii machinam illis potuissent. Hoꝝ aut ardentioribus uidebat ui armoz custodes inuadere: atq; ita in ciuitatem impetu facto palam portas auxiliatoribus aperire. Nam & custodes ex improviso: & q̄ plures inermes ac belli expertes essent facile turbatum iri & multitudinem ciuium difficulter colligi posse: quoniam domi quisq; propter hyemē contineret. Quin & si periculum aliquid interuenerit quibus subire q̄ negligere tot copias sui causa turpiter perituras. At q̄ prudentiores erant: uim quidem adhiberi dissuadebant. Non. n. sui tantum custodes ampliores: sed etiam ciuitatis murum uidebant, ppter Idumæos diligentius custodiri: & ubiq; adesse Ananum omnibus horis inuisere custodias existimabant: sed hoc aliis noctibus ita habuerat. Ille uero non sua desidia reuererat: sed ut & ipse & custodum fata interirent. Nanq; iam nocte pfecta & gliscente hyeme custodes in porticum dispositos opprimit somnus. Accedit Zeloris cōsiliū subito: ut seris templo sacratīs portaz uectes secarent. Affuit aut illis ne exaudiret crepitus uentoz sonus & crebra tonitrua: phanoq; egressi ad mure clanculo ueniūt secretam quæ portam quæ ad idumæos erat aperiuunt. Illi aut primum Ananum conari aliquid suspicati unusquisq; Idumæoz ad gladium quasi rebellaturi se applicant mature: deinde his qui ad se uenerant agnitis introibant. Qui quidem si tunc manus uertere in ciuitatem uoluissent nihil obstat quin totus populus interisset tanta ira ferebantur. Vex Zelotæ primo eximere custodias festinabant: illis quoq; multum p̄cantibus q̄ eos reciperent ne despicerent malis obseffos: quoꝝ gratia uenerant: neq; his acerbius piculum importarent. Captis. n. custodibus faciliorem illis in ciuitatem imperum fore: sed si semel eos concitasset iam illos contineri non posse: cum si senserint congregarent. & p̄ ascensus nitentibus se opponerēt. Idem igit Idumæis uisum est: iamq; in templum p̄ ciuitatem subibant: cum suspensi Zelotæ aduentum eoz præstolarent. Deniq; his ingressis etiam ipsi confidēter ex interiori phano p̄gressi sunt: mixtiq; Idumæis in custodes irruerunt. Cæsis autem nōnullis quos somnus opprefferat: omnis multitudo ad clamorem uigilantium suscitata est: raptisq; armis ad ulciscendum non sine stupore p̄cedebāt. At primum quidem Zelotas solos conari aliquid suspicantes quasi eos supaturi numero confidebant. Vbi uero foris alios circumfundi uidere Idumæos irrupisse sensere. Et maior quidem pars eoz armis pariter scutisq; depositis in questibus erant. Pauci uero iuuenum fortiter communiti occurrēdo Idumæis aliquādiu segniores multitudinem p̄tegebant: alii cladem ciuitatis habitatoribus nunciabant. Illoꝝ autem auxilio uenire nullus audebat: cognito Idumæos irrupisse. Sed ipsi quoq; irrita uociferantes cum fletibus respondebant: plurimusq; muliez ululatus suscitabat: si quando custodum quisq; in piculum aliquod incidisset. Quin & zelotæ Idumæoz clamorem geminabāt magisq; horribiles tempestas faciebat oīum uoces. Nemini aut Idumæi p̄cere q̄ natura crudelissimi ad cædes erant & hyeme grauius afficiebant: p̄ptereaq; his qui se excluderant ut inimicis utebant tamq; supplicantibus q̄ repugnantibus insensu. Multos etiam cognationem recordantes ut quæ cōe phanum reuererentur orantes gladiis transfigebant. Nullus autē fugiendi locus neq; spes salutis erat. Compulsi autem circa se magisq; ui oppressi laniabant: cum recedendi spacium non daret nec interfectores a cædibus temperarent. In certis aut quid agerent in ciuitatem se præcipitabant: miseri. ut mihi uidef. eo q̄ fugiebant uoluntarium subeuntes exitium: donec templum exterius sanguine redundauit. Octo aut milia quingētos dies mortuos inuenit. Nec tamen his Idumæoz ira faciata est: sed uersis in ciuitatē manibus omnes domos diripiebant: quæq; fortuito inuenissent morti dabant. Et certe q̄dem multitudinis mortem superuacua esse ducebant. Pontifices aut p̄estigabant & in illos plariq; ferebant: statimq; comprehensos obruncant: astantesq; super eoz cadauera nunc Anano populi beniuolentiam: nunc Iesu quæ de muro dixerat exprobrabant. In hoc autē impietatis p̄gressi sunt: ut in sepultos eos abiecerint: cum præsertim Iudæis tanta sepulturæ cura sit: ut etiam iudicio cruci suffixos post occasum solis deponant atq; sepeliant. Et quidem non errauerim si Anani mortem dixero excidii ciuitatis fuisse principium: & ex illo die muros euersos: remq; publicam iudæoz perisse: quo pontificē rectorēq; suum ingulatum in media ciuitate uiderunt. Erat aut & alias uir laudabilis atq; iustissimus: & præter nobilitatis ac dignitatis & honoris quo erat præditus amplitudinem infimis amabat æquari. Libertatis autem maxime fautor erat & qui populi affectaret imperium. Commodis aut p̄priis cōes semper utilitates anteponerat: sup oīa pacis studens. Sciebat. n. Romanos non expugnatum iri ac p̄spiciebat ut si pacisci utiliter nequiuissent: iudæi uel inimici superassent ut breuiter dicam cum Anano ad transactionem uenissent. Mirus. n. dicere: mirus persuadere quæ uellet. Jam uero impediētes belantesq; subegerat. Plurimum. n. moræ sub tali duce attulissent Romanis. Huic uictus erat ab utraq;

Iesus illo quidem comparatione inferior: sed præstans cæteris utpote qui tantam uiolatam ciuitatē perire flammis purgariq; sancta uellet: consulto defensores eorū & qui ea carissima duceret amputasset. Itaq; paulo ante sacris indumentis amictos hoc toto orbe celeberrimæ regioni auctores: quique undiq; ciuitatem commeanibus uenerabiles habebant iacere nudos prædam canibus ac feris uideres. Quos quidem uiros ipsam puto gemuisse uirtutem tantum licuisse uitiiis stentem.

¶ De bello Iudaico. Liber. v. incipit.

¶ Querunt Idumæi p ciuitatem quot inueniunt totidem interficiunt Zachariam accosant: iudices uero fuerunt pro eo sententiam: indignantur Idumæi contra iudæos: interficitur Zacharias: expelluntur iudices: Idumæi recedunt: crescit Zelotarū insolentia cunctosq; uel falsis criminationibus uel dolis aliis occidūt. Hoc in græcis exēplaribus non est. v. principiū si quarto cōtinuū ē. CAP. I.

Nano quidē & Iesu eiusmodi finis uenit. Post illos tam Zelotæ q; Idumæi passim plebē quasi nefandæ aialium gregem irruendo mastrabāt. Et uulgus quidem in quolibet loco depræhensum necabat. correptos autem nobiles & adulescentes uinctos in carcerē concludebant spe: nōnullos eorū sibi posse sociari nece dilata. Vex hęc nullum mouebant: sed cūcti mortem poptauerant dummodo ne aduersus patriam cōem nequissime conspirarent: scæuissima tamen ante cedem uerbera sustinebant exulcerati plagis atq; tormentis. Cūq; iam corpus non sufficeret cruciatibus tādē gladium merebant. Quos autē die cœpissent eos in custodiam nocte ducebant: extractosq; inde si quos mori cōtigisset abiiciebant ut uinctis aliis locus esset. Tantus autem pavor occupauerat atq; formido ut ne flere quidē palam quisq; siue se pelire pprium funus auderet. Sed erant occultæ clausorū etiam lachrymæ & ne quis inimicorū audiret circumspectantes gemebant. Paria nāq; hęc quæ lugebant ēt q; luxissent illico patiebant. Exiguā uero nocte sublatam terram manibus corporibus iniiciebant. & nonnunquā die si quis fuisset audacior. Duodecim autē milia hoc modo nobilium perire. illi autē iam cædis exoti nullo pudore iudiciū uim & cognitiōis cauillando imitabant. itaq; cū illustriū quēdā zachariā Baruchi filium interficere decreuissent. irritabantur. n. q; nequissimis inimicus nimis erat & pbis amicus. itēq; locuples non solum fortunæ eius direptionem spe optarent sed ēt remotum ire uix ad se adiiciendos potentes septuaginta plebeiōrū honestissimos ex præcepto conuocant iudiciū spem populi pferētes & apud eos Zachariam quasi res proderet Romanis accusant: q; ad Vespasianum pditionis causa misissent. Sed neq; argumentum: neq; ulla probatio criminis erat. ipsi autē misisse dixerunt & hoc haberi pro fide ueritatis uolebant. Zacharias autē ubi nullā spem salutis relictā esse uidit p insidias non in iudiciū sed in carcerem ducto uitæ suæ desperationem libertate non priuauit: sed exorsus ueri quidem similitudinem obiectorū derisit: & illata sibi crimina breuiter diluit. in accusatores autē ratione conuersa oēs eorū iniquitates profecutus est: multaq; de pturbatione rege querebatur. Zelotæ uero obstrepentes uix a gladiis temperabant: speciem cauillationēq; iudiciū sui usq; ad finem permanere cupientes & pter hoc iudices experiri an periculi sui tempore iustitiæ memores forēt. igit omnes. lxx. pro eo sententiam ferunt. & p eo mori quā sibi ascribi eius interitū maluerunt. illo uero absoluto zelotarum clamor tollitur & uniuersi quidem iudicibus irascebant: q; simulationem datā sibi potestatis non intellexerant. Duo uero ex audacissimis aggressi zachariam in medio templo interficiunt: & illudendo habes inquit & a nobis de absolutione sententiam certiozem: eumq; statim in subiectā uallem de templo proiciunt. Iudices uero contumeliæ causa uersis gladiis ferientes templi ambitu pepulere. Cædi enim eorū pepercerant ut disiecti p ciuitatem nuntii fierent apud omnes seruitutis. Idumæos iam uenisse pœnitebat: neq; his gesta placebat. Quibus collectis zelotæ quidam secreto indicabat uniuersa: & quæcunq; hi q; eos aduocauerāt scelerate fecissent omnia demonstrabat: arma quidem cœpisse eos quasi Romanis a pontificibus Metropolis pderetur: reperisse autē nullum proditiōnis inditum. Illos uero q; tutari eam simularent: & belli facinora ausos & tyrānidis ab initio quidem phibendos fuisse. Vex quia semel in societatem intestinæ cædis incedissent finē delictis adhibendum neq; uires omnibus suggerendas morem patrum destruētibus. Nam & si q; portas grauer ferrēt: sibi atq; in oppidum aditum eē pclusum pœnas ab his qui prohibuerant esse repetitas: & Ananum quidē pemptum una uero nocte populū totum pene consumptum. Quare rege multos qdē suorū pœnitere sentirēt: eorū autē uiderēt a quibus rogati eēnt crudelitatem immēsam: ne ipsos quidē p quos salui erant erubescētium: in oculis. n. auxiliorum pessima facinora committere: illorumq; iniuria idumæis imputari quatenus ea non prohibeant neq; ab his separent. Debere igit quoniam p deditiōe q; dicta sunt calumnia fuisse patuissent: nullusq; Romanorū impetus timeretur: aduersus ciuitatem uero inexpugnabilis esset potentia corroborata: illos domū recedere: malorūq; societatem uitando cuncta diluere flagitia: quorum non sponte sed decepti participes extuissent: persuasum est Idumæis. Et primum eos qui erant i custodiis soluūt prope ad duo milia populariū: statimq; relictā